

Ukázka z knihy Deník partyzána. Z deníku Vincence Vymazala, člena partyzánského oddílu Olga v Chříbech v roce 1945, Poznání 2018.

Válečný příběh mladého chlapce původem z Roštína, vesnice v podhůří Chřibů, který se po útěku z vlaku, kterým měl jet na pracovního nasazení v Říši dva a půl roku skrýval a poslední dva měsíce války prožil jako řádný člen partyzánského oddílu Olga. Tento oddíl působil v Chříbech asi pět měsíců, od prosince 1944 až do konce války. Jejich nejvýznamnější akcí bylo zajetí německého generálmajora Ditricha von Müllera.

Kniha vznikla na základě osobního deníku, ve kterém si Vincenc Vymazal (1923-1994) zaznamenával své zkušenosti z válečných let.

18. dubna.

K ránu jsme došli na hájenku k Pospíšilům, odkud byl dobrý výhled na silnici z Cetechovic do Střílek. Vyspali jsme tam na půdě, a vůbec kde se dalo. Jídla tam moc nebylo a tak jsme tam zůstali jenom do večera. Stráž jsme měli na půdě nad chlívem. Dobře se tam strážilo v leže, v teple na seně.

Večer jsem vyrazil, sešli jsme z hor a už za tmy hluboké tmy jsme dorazili k Hoštickému zámečku. Celý jsme ho obklíčili, přerhali telefonní dráty a teprve pak jsme zabouchali na vrata. Čekali jsme skoro hodinu, než přišli otevřít a my jsme si tam vynutili nocleh.

19. dubna.

Z tvrdého spánku nás vytrhl povel "do zbraně!". Před zámkem stál generál von Muller velitel 16. pancéřové divize, proslavený obléháním Leningradu.

Vpustili jsme ho i s doprovodem dovnitř a tam jsme je všechny odzbrojili. Kromě generála jsme jeho doprovod ve sklepě postříleli. Jediný generál zůstal naživu. Jeho pistoli jsem dostal od našeho velitele na památku.

Pak jsme vyslechli pana hraběte, jeho paní a taky jejich dceru. Byla krásná, tělo měla jako vytesané, ale jak byla krásná, tak měla špatnou pověst a samé milostné plotky s Němci. Všichni dostali výprask a život jim zachránila jen výpověď služebnictva, které si na ně nestěžovalo. Odpoledne přijel na zámek pan okresní hejtman Koblischek. Také toho jsme zajali a odzbrojili.

Odpoledne mě vyslali v šatech pana hraběte za spojkou Jardou do Roštína. Bylo mi všelijak. Báł jsem se jestli, až se budu vracet, nebude zámek obklíčený vojskem. Ráno tam totiž přišel listonoš a uviděl jednoho z nás. Pak samozřejmě neměl nic pilnějšího, než to vykládat v Litenčicích, kde byla ubytovaná jednotka SS.

Svůj úkol spojky jsem splnil šťastně a bez úrazu jsem se dostal do Roštína i zpět.

Auto generála i s vysílačkou jsme rozmlátili a navečer jsme se s tučnou kořistí a se zajatým generálem a okresním hejtmánem vydali na další přesun. Šli jsme přes Stráně na Prachař. Tam jsme si odpočinuli, napili se vody a vydali se dolů, přes hlavní silnici do Divok.

Častější případy výskytu partyzánů vedly k početnému zesílení opěrného bodu v Litenčicích, kam byl 15. února 1945 velitelem komanda ZbV 43. vyslán SS-Oberscharführer Eugen Seitz s devíti muži. Jejich počet pak postupně stoupl až na šestnáct. (V.Černý: Protipartyzánské operace na Moravě v letech 1944-1945, Disertační práce, FF MU, Brno 2006)

Majitel zámku hrabě Dubský měl dostat partyzánskou výstrahu kvůli své spolupráci s Němci. Partyzánům hrozilo při akci na zámku velké nebezpečí, protože byl vzdálen necelé dva

kilometry od Litenčic, kde byla posádka německého stíhacího oddílu. Jeden z partyzánů nejprve přerušil telefonní vedení ze zámku a poté ostatní vnikli za pomoci služebnictva dovnitř. Po zajištění a výslechu hraběte a jeho manželky se partyzáni najedli ze zámeckých zásob, postavili hlídky a ulehli. Později je vzbudila jedna z hlídek, která zahlédla vojenské osobní auto, které odbočilo z kolony a směřovalo k zámku. Partyzánům se podařilo lstí zaskočeného generála Dietricha von Mullera, velitele 16.tankové divize i s doprovodem zajmout.

Tato divize naposledy bojovala před Ostravou a odtud se přesouvala k Brnu. Generál se chtěl na zámku zastavit za hrabětem Dubským na krátkou návštěvu, protože se s ním znal z dřívější doby. Partyzáni všechny zajatce, celkem sedm mužů, až na generála, popravili ve sklepě. Jednomu německému zajatci se podařilo velkou náhodou přežít a napsat o této události po válce svědectví. Hraběte Dubského s rodinou ušetřili, protože se jich zastali zástupci obce a potvrdili, že nikoho neudal a nebyl kvůli němu nikdo vězněn ani popraven. Hrabě musel také pod pohrůžkou smrti slíbit, že se v případě represálií postaví za místní občany.

Zajetí generálmajora na zámku v Hošticích se stalo nejvýznamnější bojovou akcí oddílu „Olga“. (V dvojím ohni str. 118-122)

Dcera hraběte Dubského, která přijela pozdě odpoledne na zámek na jízdním kole, po svém zadržení a výslechu partyzány, zmínila své styky s hejtmanem Karlem Koblischkem, který byl znám svými kontakty s Němci. Během výslechu také prozradila, že se s ní Koblischek připravuje na útěk z Kroměříže. Dali jí tedy příkaz, aby Koblischkovi zatelefonovala a pozvala ho na Hoštický zámek. Po svém příjezdu na zámek byl zadržen, choval se drze a na všechny otázky odpovídal, že vykonával pouze rozkazy z vyšších míst. Nepomohlo ani pár facek, které mu uštědřili. Po výslechu ho obvinili jako bývalého prvorepublikového hejtmana ze zrady. Poté co zamkli zástupce obce a hraběte s rodinou na zámku, vyrazili s oběma zbylými zajatci z Hoštic směrem na Honětice. (V dvojím ohni str.123-125)

Když se četníci ze Zdounek nemohli po nějaké době Koblischka nikde dopátrat, zalarmovali litenčický stíhací oddíl. Asi kolem třetí ráno vnikli do Hoštického zámku, osvobodili členy hraběcí rodiny, ale zástupce obce ponechali pod zámkem. Ve sklepě pak objevili mrtvolu vojáka. Poté, co přijel z Kroměříže oddíl šedesáti vojáka a esesáků, obsadili celé Hoštice a vyhnali obyvatele včetně dětí ve škole ven na ulici. Kolem zámku a na nádvoří byly rozmístěny strážné kulometry namířené na shromážděné občany. V zámecké zahradě byly připraveny krumpáče a další nářadí k vykopání hrobů. Velitel německé jednotky oznámil, že podle platných německých zákonů bude celá obec vypálena a za každého mrtvého německého vojáka bude zastřeleno deset místních občanů. Jednání o tom, jak potrestat obyvatele Hoštic trvalo přes tři hodiny a když měla být vykonána exekuce, postavil se před namířené kulometry hrabě Dubský s tím, že jestli má být někdo zastřelen má to být on, protože místní obyvatelé za nic nemohou. Také jeho dcera padla před velícím důstojníkem na kolena a prosila o milost pro nevinné lidi. Zdůrazňovala, že právě zástupci obce zachránili životy členů jejich rodiny. Potom Dubský předal veliteli dopis od partyzánů. Byla v něm pohrůžka, že bude-li někomu z místních jen zkriven vlas, pomstí se partyzáni na německých rodinách v okolí Kroměříže. Jako další výstraha byla uvedena poprava zajatého německého generála. Dopis zjevně zapůsobil a Němci od pomsty upustili se slovy, že nebylo prokázáno, že by některý občan partyzánům pomáhal a tak se všem uděluje milost a mohou se vrátit do svých domovů. Vojáci potom odjeli na několika autech směrem ke Kroměříži. (V dvojím ohni str.125-126).

(Ukázka z knihy publikována se svolením nakladatelství Poznání a autora knihy)